

"Madde-i esiriyede kudret-i fâtıra teşkilâta başladığı için, elbette ayrı ayrı tabaka olarak اَتَوْمَسَعُوبَسُّنُيَهَّوَسَدُو سırrıyla yedi nevi semâvâtı ondan halk etmiştir." cümlesini izah eder misiniz?

Bir madde üzerinde teşkilat düşse, yani o maddenin yapısı ile oynansa, o tek madde ayrılmaya ve farklı şeylere dönüşmeye başlar. Yani aslı bir şey iken bir çok şey olmaya başlayabilir, bunda şaşılacak bir durum yoktur.

Mesela, su bir tek madde iken ısıtıldığında buhara dönüşür, burada ısıtmak eylemi teşkilat oluyor. Ya da o su soğutulsa, bu kez katı bir buz haline dönüşür. Yani bir tek su üzerinde işlem yapıldığında farklı sonuçlar farklı varyasyonlar elde edilebiliyor. Su tektir, ondan başka çeşitlemeler elde edilemez demek yanlış olur.

Esir, görülmeyen ve varlığı bütün ehl-i ilimce kabul edilen lâtif, rakik, elâstikiyeti hâiz seyyal ve akacı bir maddedir. Aynı zamanda bütün kâinatta bulunan ve her tarafı kaplamış olan lâtif bir maddedir. Elektrik, ışık ve hararetin yayılmasına da vesilelik eder.

Cümlede ifade edildiği gibi, bir tek madde olan esir üzerinde işlem yapılırsa, bu tek madde üzerinden değişik alemler değişik varlık formatları ve değişik sema tabakaları pekala elde edilebilir. Bu akıl ve mantık dahilindedir, inkarı kabil değildir.

Öyle ise semanın yedi tabaka olmasını akıl ve fen dışı görmek akıl ve fen ile bağdaşmaz.